

Předkládací zpráva pro Parlament

Dne 4. července 2012 byly v Panamě podepsány Smlouva mezi Českou republikou a Panamskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a Protokol k této smlouvě.

Vláda ČR vyslovila souhlas se sjednáním Smlouvy a Protokolu, který tvoří její nedílnou součást, usnesením č. 671 ze dne 8. září 2011.

Rozvoj všestranných a vzájemně výhodných hospodářských vztahů je jedním z cílů české zahraniční politiky.

Možné dvojí zdanění je nežádoucí, neboť snižuje příjmy, které fyzickým a právnickým osobám jednoho státu plynou ze státu druhého. Může se jednat zejména o příjmy z provádění stavebních, montážních, výzkumných a jiných činností, z využívání patentů a jiných průmyslových práv, technických znalostí a zkušeností, výrobně technických poznatků, z úroků, majetkových účastí, výrobní a technické kooperace a z jiných zdrojů. Dvojí zdanění postihuje také příjmy z využívání autorských práv k dílům literárním, uměleckým a vědeckým a příjmy výkonných umělců a sportovců.

Protože příčinou vzniku mezinárodního dvojího zdanění je kolize daňových zákonů dvou států, může být takovéto zdanění účinně vyloučeno jen takovým opatřením těchto států, které je vzájemně koordinováno mezinárodní daňovou smlouvou.

Ve vzájemných daňových vztazích mezi Českou republikou a Panamou existuje v současné době bezesmluvní stav, neuplatňuje se tedy mezi oběma státy žádná daňová smlouva.

Předkládaná mezinárodní smlouva byla připravena na základě vzorových modelů OECD a OSN a přispěje k objektivnímu rozdělení práva na daň z jednotlivých druhů příjmů mezi oba státy, tj. mezi stát zdroje příjmu a stát jeho příjemce.

Sjednání této smlouvy o zamezení dvojímu zdanění zvýší právní jistotu případných investorů obou států.

Uzavření Smlouvy, ani její provádění nebude mít přímý dopad na státní rozpočet. Celkový přínos plynoucí z uzavření této smlouvy o zamezení dvojímu zdanění s Panamou bude v praxi záviset na budoucím rozvoji jednotlivých forem hospodářské spolupráce.

Osobní a věcný rozsah Smlouvy je vymezen v člancích 1 a 2.

Protože Smlouva řeší kolize daňových zákonů, které jsou součástí právních soustav dvou různých států, byly v zájmu jednotnosti výkladu výrazy důležité pro její aplikaci definovány v člancích 3 - 5.

Příjmy právnických a fyzických osob jednoho smluvního státu mohou být zdaněny zásadně ve státě, jehož je osoba tzv. daňovým rezidentem. Ve druhém smluvním státě mohou být příjmy zdaněny jen za podmínek a v rozsahu, které jsou stanoveny výslovnými ustanoveními jednotlivých článků Smlouvy.

Příjmy z nemovitého majetku, z jeho užívání nebo pronajímání mohou být podle článku 6 zdaněny ve státě, kde se takovýto majetek nachází.

Podle článku 7 Smlouvy mohou být zisky z činnosti podniku jednoho smluvního státu přímo vykonávané ve druhém smluvním státě zdaněny v tomto druhém státě tehdy, jestliže má tento podnik v tomto druhém státě k dispozici trvalé místo k výkonu činnosti (tzv. stálou provozovnu), jehož prostřednictvím vykonává svou činnost.

Článek 8 stanovuje, jakým způsobem budou zdaňovány zisky plynoucí z provozování různých dopravních prostředků (lodí nebo letadel) v mezinárodní dopravě. Výraz mezinárodní doprava je přitom definován v článku 3. Tento článek jednoznačně uvádí, že Smlouva se nevztahuje na platby případně ukládané při proplutí Panamského průplavu.

Ustanovení článku 9 umožňují daňové správě upravit základ daně na takovou výši, která odpovídá objektivním podmínkám, jestliže došlo k daňovému úniku skrytým převodem zisku mezi podniky obou smluvních států spojenými kapitálově nebo personálně.

Zdaňování dividend, úroků a licenčních poplatků je v zásadě rozděleno mezi oba smluvní státy, avšak ve státě zdroje příjmu nesmí přesáhnout hranici stanovenou příslušnými ustanoveními článků 10, 11 a 12. Určité druhy úroků (plynoucí například z vládních úvěrů) však zdanění ve státě svého zdroje nepodléhají vůbec.

Článek 13 upravuje zdanění zisků ze zcizení majetku, tj. prodejů nebo převodů majetku, a s ním spojeného vlastnického práva, nikoliv však zdanění příjmů z pronájmu nebo jiné formy užívání majetku.

Zdanění příjmů fyzických osob z jejich osobně vykonávané činnosti je upraveno ustanoveními článků 14 - 19.

Článek 20 upravuje zdanění všech dalších druhů příjmů, které nejsou výslovně uvedeny v předchozích ustanoveních Smlouvy.

Článek 21 určuje, jak se postupuje v daňovém řízení ve státě, ve kterém je skutečný vlastník příjmu daňovým rezidentem, aby nebyl podruhé zdaněn jeho příjem, který byl podle příslušných ustanovení Smlouvy zdaněn ve druhém smluvním státě. Pro daňové rezidenty České republiky je pro daný účel stanovena metoda tzv. prostého zápočtu daně zaplacené v Panamě, a to s výhradou příjmů pobíraných ze závislé činnosti, kde je zajištěna aplikace domácího Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění, ze kterého vyplývá možná aplikace metody vynětí.

Smlouva zajišťuje rovné soutěžní podmínky pro organizace a občany obou smluvních států tím, že upravuje zásadu rovného nakládání, dále umožňuje neformální řešení sporů při jejím výkladu a provádění, a rovněž tak výměnu informací v kontextu daní všeho druhu a pojmenování mezi příslušnými úřady smluvních států (články 22, 23 a 24).

Článek 25 potvrzuje daňové výsady některých skupin osob (tj. diplomatů a konzulárních úředníků) vyplývající z jiných mezinárodních dohod.

Článek 26 obsahující různá ustanovení představuje zejména omezení výhod z této smlouvy, především pokud by jejich získání nebylo v souladu s účelem této smlouvy, řeší tedy problematiku přístupu k výhodám plynoucích ze Smlouvy. Současně potvrzuje provádění ustanovení vnitrostátních právních předpisů zaměřených proti daňovým únikům apod.

Závěrečná ustanovení upravují podmínky vstupu Smlouvy v platnost, počátek její účinnosti a možnost její výpovědi (články 27 a 28).

Jak je již uvedeno výše, nedílnou součástí Smlouvy je šestibodový Protokol, který se týká výlučně aplikace článku „Výměna informací“. Platí, že body v něm obsažené odpovídají mezinárodním standardům v této záležitosti, které byly vypracovány v rámci OECD a jsou podporovány např. EU, G-20 apod.

Sjednávání protokolů v oblasti mezinárodních smluv o zamezení dvojímu zdanění není přitom ničím výjimečným. Samotná Česká republika má takovýchto protokolů sjednáno již několik, a to jak současně se smlouvou, tak separátně. Protokol byl standardně samostatně podepsán a spolu se Smlouvou se předkládá k vyslovení souhlasu Parlamentu ČR. Následně bude samozřejmě předložen jako nedílná součást Smlouvy i k ratifikaci prezidentu republiky.

Sjednání této smlouvy o zamezení dvojímu zdanění nevyžaduje změny v českém právním řádu, nedotýká se závazků z jiných mezinárodních smluv, kterými je ČR v současné době vázána.

Smlouva není v žádném případě v rozporu se zásadou rovnoprávného postavení mužů a žen.

Členství České republiky v EU nemá dopad na sjednání této smlouvy. Sjednávání daňových smluv je doposud svrchovanou záležitostí každého členského státu EU. Návrh Smlouvy je plně slučitelný s právem ES/EU.

Smlouva má v České republice standardně charakter smlouvy prezidentské a předkládá se po podpisu a před ratifikací prezidentem republiky Parlamentu ČR k vyslovení jeho souhlasu podle článku 49 písm. a) a e) Ústavy ČR, protože upravuje práva a povinnosti osob, resp. věci, jejichž úprava je vyhrazena zákonu.

Ustanovení Smlouvy budou mít po splnění všech podmínek podle Ústavy ČR při konkrétní aplikaci přednost před ustanoveními vnitrostátních právních předpisů.

V Praze dne 27. srpna 2012

**RNDr. Petr Nečas, v.r.
Předseda vlády**